

Motion till riksdagen

1987/88:Ub595

av Jan-Erik Wikström och Margitta Edgren (fp)

om ökad forskningsanknytning för arbetsterapeuter

Riksdagen beslöt i samband med behandlingen av budgetpropositionen 1982/83 att på försök anordna en fördjupningskurs i arbetsterapi om 20 poäng i Göteborg (s. k. steg 2-utbildning). Kursen startade våren 1984 med 20 platser. Sedan 4 mars 1986 anordnas den också vid Umeå universitet med lika många platser.

Fördjupningskursen i arbetsterapi kom till stånd efter utredning inom UHÄ. I UHÄ-rapport 1981:11 Förslag till ny utbildning för arbetsterapeuter konstaterades att det fanns ett mycket stort behov av påbyggnadsutbildningar, såväl i fråga om ämnesspecialisering som vad beträffar forsknings- och utvecklingsarbete inom arbetsterapi.

Riksdagen beslöt i samband med behandlingen av budgetpropositionen 1984/85 att inrätta en påbyggnadslinje, påbyggnadsutbildning i arbetsterapi om 20 poäng den 1 juli 1986 (s. k. steg 1-utbildning). Våren 1987 startade påbyggnadsutbildningen, och arbetsterapeuterna hade därmed fått ett sammanhängande grund- och vidareutbildningssystem i arbetsterapi. Förslagen rörande ny utbildning för arbetsterapeuter som lades fram av arbetsgruppen inom UHÄ har förverkligats.

Det är emellertid inte tillfredsställande att fördjupningskursen fortfarande efter fyra år anordnas som en försöksverksamhet. Den bör nu inrättas som linje.

Behovet av och intresset för kursen är mycket stort. Inte minst en nyligen presenterad utvärdering av de första kurserna stärker oss i den uppfattningen. Docent Staffan Selander konstaterar i sin rapport att utbildningen håller en hög kvalitativ nivå, att den fyller viktiga behov och kan bli ett viktigt led i arbetsterapeuternas forskningsanknytningsprogram.

Vi anser att goda förutsättningar för utveckling av arbetsterapi leder till större effektivitet i vårarbetet. För samhället innebär detta en ekonomisk vinst, för de människor som får del av arbetsterapeutens kunskap och insatser blir konsekvensen ett rikare liv.

Det finns alltså viktiga vårdpolitiska motiv till att fördjupningskursen i arbetsterapi bör permanentas. Arbetsterapeutens insatser har till syfte att rehabilitera människor med olika former av funktionsnedsättning. Det kan också handla om människor som med stigande ålder fått svårt att klara av det dagliga livets aktiviteter.

Dessa människor skall så självständigt som möjligt klara av den personliga

vården, boendet, arbetet eller annan meningsfull sysselsättning, skola samt fritiden.

Mot. 1987/88
Ub595

Vi anser att med ett korrekt utnyttjande av bl. a. arbetsterapi blir det möjligt att förhindra att människan tvingas överlämna ansvaret för sig själv till samhällets sjukvård eller sociala service.

Rehabiliteringens kvalitet är i hög grad beroende av hur arbetsterapeuten kan tillgodogöra sig nya behandlingsmetoder och tillämpa dessa i enlighet med samhällets mål med hälso- och sjukvårdspolitiken. Fördjupningskursen har här stor betydelse.

Denna ståndpunkt ligger väl i linje med den allmänt ökade insikten om att vård och omsorg mer skall inriktas på att varje individ ges förutsättning att så långt som möjligt leva ett aktivt och normalt liv.

Vi anser också att tiden är mogen för en satsning på en forsknings- och utvecklingsenhet i arbetsterapi. Forskningen i arbetsterapi är helt beroende av att det görs konkreta satsningar. Det finns naturligtvis också vårdpolitiska motiv för att forskning i arbetsterapi bör stimuleras.

I dag existerar ingen institution i arbetsterapi, en omständighet som bl. a. komplicerar för de arbetsterapeuter som efter genomgången fördjupningskurs önskar påbörja forskarutbildning inom sitt område. Intresse och förutsättningar för en FoU-enhet finns bl. a. vid rehabiliteringsmedicinska institutionen i Umeå.

Syftet med en forskningsenhet i arbetsterapi skulle vara

- att bedriva forskning och utvecklingsarbete avseende arbetsterapi och arbetsterapeutiska metoder,
- att kritiskt granska och utvärdera den arbetsterapeutiska verksamheten,
- att förstärka forskningsanknytningen vad gäller både teori och praktik,
- att bedriva forskarutbildningskurser m. m.

Hemställan

Med anledning av ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av en fördjupningskurs i arbetsterapi, 20 poäng, som en allmän linje inom den statliga högskolan,
2. att riksdagen begär att regeringen ger UHÄ i uppdrag att komma med förslag om en forskningsenhet i arbetsterapi.

Stockholm den 22 januari 1988

Jan-Erik Wikström (fp)

Margitta Edgren (fp)